

Kosta Peev, Rečnik na makedonskrite govori vo jugoistočnriot egejski del 1, 2 (A–K)

(Skopje 1999, 2002, 415, 410 str.)

Peter Weiss

IZVLEČEK: Makedonska dialektologija je s slovarjem makedonskih govorov v jugovzhodnem, egejskem delu Kosta Peeva dala slovan-skemu jezikoslovju dragoceno delo, ki si zasluži tudi slovaropiščev pogled.

ABSTRACT: The Macedonian dialectology contributed a valuable work in the field of Slavic linguistics with Kosta Peev's Dictionary of Macedonian Dialects in the South-East Aegean Part of Macedonia (Rečnik na makedonskrite govori v jugoistočnriot egejski del) which deserves to be studied by lexicographers as well.

0 V narečnih slovarjih najdemo jezikovne podatke o narečnih besedah, ki so večinoma razvrščene po abecedi. Uvodi v narečne slovarje podatke iz gesel posplošujejo ali natančneje določajo s tem, ko predstavljajo zemljepisne podatke in podatke o prebivalstvu, morda podatke o virih in informatorjih, poleg uporabljenih označevalnikov najdemo v njih glasoslovne podatke, pa tudi oblikoslovne preglednice, ki nam omogočajo, da iz osnovnih podatkov o besedi v geslu izvemo za še druge oblike kake besede.

Tako je večinoma, lahko pa je tudi drugače. V slovarju, katerega predvsem prvo knjigo ocenjujem s slovaropisnega stališča (sicer jo je izčrpno predstavila Alenka Šivic-Dular v Slavistični reviji 50, 2002, št. 3, str. 373–380), uvod nima kaj dosti od naštetega: začenja se z opisom demografskih sprememb na obravnavanem področju od balkanskih vojn do druge svetovne vojne (1. del, str. 9–21). Prizadeto je skicirano dogajanje v drugi balkanski vojni, tj. od junija do avgusta 1913, ko so nad makedonskim prebivalstvom, ki je tedaj živelo v Egejski Makedoniji, na severu današnje Grčije, izvedli pogrom. Mnoge vasi, v katerih so do tedaj živeli Makedonci, je grška vojska požgala in uničila, prebivalce pobila in pregnala, potem pa so se na področje, na katerem so bili Makedonci avtohtoni, naselili Grki. Pregnanci so se zatekli na sever, pri tistih, ki so ostali v Grčiji, pa se je nadaljevalo zatiranje, tako da makedonščini v Egejski Makedoniji grozi iztrebljenje. (Dober zgodovinski pregled in kritični opis današnjega kritičnega stanja makedonščine v Grčiji je prispeval Raymond Detrez v članku Grec–macédonien, v: *Kontaktlinguistik – Contact Linguistics – Linguistique de contact: Ein internationales Handbuch zeitgenössischer*

Forschung 2, Berlin – New York: de Gruyter, 1997 (Handbücher zur Sprach- und Kommunikationswissenschaft 12.2), str. 1544–1550.)

1 Makedonski govori v jugovzhodnem, egejskem delu obsegajo področje južno od gorovij Nidže, Kožuv in Belasica do Solunskega zaliva, torej del Egejske Makedonije ob spodnjem toku Vardarja v Republiki Grčiji, od govorov v Republiki Makedoniji pa so v slovarju upoštevani govori Gevgelijskega in Dojranskega (1, 21). (Najbrž ne gre za govore v jugovzhodnem egejskem delu, ampak v *jugovzhodnem, in sicer egejskem delu*, saj slovar obravnava jugovzhodne makedonske in osrednje egejske makedonske govore – egejski makedonski govori se razprostirajo od gore Grammos na grško-albanski meji na zahodu do reke Meste (gr. Nestos) na vzhodu.) – Uporabniku slovarja bi v slovarju prišel zelo prav zemljevid ali vsaj skica krajev, iz katerih izvira zbrano gradivo, sploh zato, ker ima Nemakedonec navadno pri roki le zemljevid z grškimi krajevnimi imeni, kar še dodatno otežuje njihovo identifikacijo.

Slovar sestavlja makedonski dialektolog Kosta Peev, ki je med drugim v letih 1988–1989 že izdal monografijo o govoru kraja Kukuš v Egejski Makedoniji, za Slovanski lingvistični atlas pa je sodeloval pri zapisovanju makedonskih govorov tudi iz današnje Grčije. Pred kratkim je tri leta za prvo izšla druga knjiga slovarja, tako da ta do zdaj zajema besede, začete do vključno črke K (v azbučnem zaporedju). Slovar je sestavljen na osnovi kartoteke, v katero so bili vključeni izsledki monografskih razprav, narečno gradivo je bilo zapisano tudi pri beguncih z obravnavanega področja, ki so se naselili v Strumici in okolici, uporabljeno pa je bilo še gradivo za Slovanski lingvistični atlas, za Karpatski narečni atlas in za Makedonski narečni atlas, ki se izdelujejo pri Makedonski akademiji znanosti in umetnosti in na Inštitutu za makedonski jezik Krsteta Misirkova pri Univerzi sv. Cirila in Metoda v Skopju (1, 26, 410–411). Peev napoveduje (1, 27), da bo v posameznih knjigah ob slovarju predstavil nekatera besedna, frazeološka, jezikovnozgodovinska in slovnična vprašanja, tako da bomo njegova že objavljena dela zdaj dobili tako rekoč v knjižni obliki.

2 Pohvalno je, da so v slovarju enakovredno predstavljene tudi nepolnopolnomske besedne vrste, npr. vezniki, predlogi in medmeti, ki v narečnih slovarjih sicer velikokrat manjkajo, npr. *dí-í* 'izvik za teranje konji' (1, 327) in *díj* 'izvik pri teranje konji' (1, 332) ali *gúzi-gúzi* 'izvik koga se vabat svinji' (1, 387). Ob občnih besedah predstavlja slovar – to je njegova druga odlika – tudi lastna imena (večina krajevna in osebna), vendar pa bi bila pri njih največkrat potrebna identifikacija, ne razlaga. V geslu *Bugarja* najdemo makedonsko knjižno razlago »'ime na sosedna država do Makedonija' (na istok)« (1, 163), čeprav bi zadoščala makedonska knjižna ustreznica (*Bugarija*). Gesla *Albánja* ni v slovarju, beseda pa je izkazana v ponazarjalnem gradivu v geslu *Gazígala* (1, 255 – *a*, *e* in *o* so polreducirani samoglasniki). Med lastnimi imeni se znajde še kaj redko opaženega in glede lastnoimenskosti mejnega, npr. *Bólatám* »top. 'ime na mesto vo Dojransko Ezero, tako frlat mreži (grip) za lovenje ribi'« (1, 147) in *Dubruvén* z razlago 'ime na vetar što duva od Dojranskoto Ezero' (1, 364).

2.1 Gesla so načelno razvrščena azbučno, vendar je bilo pri enakopisnicah včasih razvrščanje preveč prepuščeno računalniku, in če je s korekturami prišlo še do kake spremembe v iztočnici, temu ni sledila predstavitev gesla na azbučno ustrezno mesto. Tako recimo ni dobro, da geslo *búbq máraq* (1, 412) stoji pred gesli *buba*, *bubják* in *bubár* (1, 160–161); tudi npr. iztočnice na začetku črke D so razvrščene v nerazložljivem zaporedju: *dá, d, dq, da* conj, *da* num, *da-taka, da* part, *da ne, daap, davá, daváaštem, dava, dáve, dávani* itd. (1, 302–306). Ponekod sta v azbučnem zaporedju izenačena *dj* in *d'* (mehki *d*), kar se vidi iz zaporedja *djak(ut), d'akon'a, djeva* (1, 342), vendar pa iztočnice z drugimi mehкими soglasniki tega ne potrjujejo oz. izkazujejo nerazložljivo razpuščenost: *báščička, b'ága, bágni, b'ál dr'ép, [...], be, [...], bišúga, B'jál Kámen, b'ála glava, blažen* (1, 119–120, 138). Sploh zaradi *á*, ki stoji povsem na koncu azbuke, in zaradi drugih posebnih znakov bi bilo koristno, če bi bilo v slovarju kje navedeno tudi azbučno zaporedje s posebnimi znaki, saj bi to omogočalo iskanje gesel, hkrati pa tudi enoumno sklicevanje na ustrezna gesla in njihovo navajanje, ki zdaj brez hkratnega navajanja številke strani ni možno. Tako je recimo z geslom *šejve*, ki je najbrž del kakega drugega gesla, stoji pa med geslom *diple* in *díplík* (1, 338).

3 Pričujoči slovar po sestavinah presega osnovne rubrike večine narečnih slovarjev, ki posredujejo le (1) narečno iztočnico, (2) besednovrstni podatek, (3) razlago in (4) ne vedno tudi ponazarjalnega primera.

3.1 **Iztočnice** so včasih tudi večbesedne (*bóš láf*, 1, 152, *Gorna mala*, 1, 275). Zapisane so večinoma v narečni obliki, vendar pa včasih v manj strogem zapisu, tako da niso niti onaglašene. Tako je predvsem pri besedah, ki izvirajo iz etnoloških del, npr. v geslih *blagusluveni dubici* 'toa se ovci, kravi, volovi, bivoli i konji' (1, 140) in *dubituk* 'domašno životno (konj, vol i sl.)' (1, 364), kjer pa vendarle najdemo naglas na v ponazarjalnem primeru (*dobítuk*), medtem ko sta iztočnica v geslu *dobítak* 'krupno domašno životno' in različica *dobítuk* onaglašeni, različica *dobici* (1, 345) v njem pa spet ne. Včasih stoji grafično poudarjena različica takoj za iztočnico, kar je izpeljano na več načinov – »*ádja* (i: *ádija*)« (1, 64), »*vu-diníca* || *udiníca*« (1, 239) in »*dulama* f (|| *dulmá* i: *mintan*)« (1, 370) –, najde pa se še kaj (v geslu *austózo* 'osmiot mesec vo godinata' je v oklepaju pripis »pokraj *áugus*« – 1, 96). Spet drugič stoji različica v samem geslu kot neke vrste podiztočnica, ki je grafično izpostavljena (polkrepka) in ima res tudi svoje ponazarjalne primere, recimo za neke vrste označevalnikom *i*, npr. *dážd* v geslu *dáž* (1, 380), ali za simbolom ||, npr. *sprášnuva* v geslu *isprášnuva* (2, 189). Dve obliki sta včasih zapisani tudi ena ob drugi (ob iztočnici *ganžulka* oblika *ganž'ulka*, 1, 257, in ob iztočnici *bálton* oblika *báltón*, 1, 181), vendar pa razmerje med njima iz slovarja ni razvidno. Različice in nekakšne podiztočnice lahko nastopajo tudi v razlagah, npr. v geslu *Georgi*, ki ima ki ima v razlagah različici *George* ali *G'orge*, na koncu pa še *Georgie* (1, 258). Gesli *az* (1, 65) in *as* (1, 94), ki označujeta osebni zaimek za 1. os. ed., v slovarju nista povezani, medtem ko sta obliki *alíz* in *alis* predstavljeni v istem geslu (*alíz*, 1, 75). Mnogi podobni primeri kažejo, kako je pri nepoknjženem zapisu težko ujeti pravo razmerje med samoumevno potrebo, da so prikazane mnoge ali

vse različne narečne oblike, in tem, da podatki ne smejo biti (preveč) razdrobljeni v različna gesla.

Iztočnice so kdaj rekonstruirane, kar pomeni, da iztočnične oblike sestavljalec slovarja ni dobil v gradivu, npr. v geslu *dobíva* (1, 345), le da zvezdica stoji za rekonstruirano iztočnico in ne pred njo, kot piše v prvi knjigi slovarja v opombi na str. 59.

3.2 Neprve osnovne slovarske oblike v tem slovarju ne stojijo na pričakovanem mestu, namreč pred besednovrstnim podatkom, ampak v morebitnih ponazarjalnih primerih. S slovničnim podatkom *indecl.* je na tem mestu označena le nepregibnost sicer pregibnih besednih vrst (npr. v pridevniškem geslu *bitér* 'pološ' – 1, 136), čeprav bi jo bilo dobro predstaviti vsaj takrat, ko pride do premene osnove, npr. pri samostalniku *Bók* (v tem geslu je v ponazarjalnem primeru zveza na *Bóga* – 1, 147), pri pridevniku *árin* 'dober' (oblika za ž. sp. ed. je *árna*, kar se vidi iz ponazarjalnih primerov – 1, 88).

3.3 Besednovrstni podatki so, če preprosto ne manjkajo (*biriKat versin* 'izraz na blagodarnost', 1, 136), večinoma navajani z okrajšavami iz latinščine. Včasih so navedene posamezne oblike, npr. zvalnik ali samomnožinski samostalnik: »*ájol* m, vok.« (1, 68) in »*bóži góspudi* voc.« (1, 145) ter »*bábini járišta* pl.tt.« (1, 103), ali zveze, kot sta »*akin* – kletva, zn.: umri, crkni. Nemirmite deca majkíte gi kolnat [...]« (1, 69) in »*béz mílos* izr. 'silno, žestoko'« (1, 120). – V geslu *airlíá* (1, 66–67) v prvih dveh oštevilčenih razdelkih slabo pregledno nastopa nesklonljivi pridevnik (ker je napovedan za številko pomena 1, ni čisto jasno, ali velja tudi v pomenu 2), v tretjem prislov (tudi v medmetni vlogi), v četrtem pa stalne zveze, kar bi bilo primerno preoblikovati v pridevniško geslo, prislovno podgeslo in besednozvezni (frazološki) razdelek. Na koncu tega gesla stoji še krajevna različica *hajirlíja* 'zadovolstvo, radost', kar pa je samostalnik, ki bi moral stati v posebnem geslu.

3.4 Besedotvorne podatke o iztočnici izražata krajšavi, ki pomenita manjšalnost ali ljubkovalnost, npr. v geslu *grózdici* »(dem.) 'grozjence'« (1, 285), v geslu *dečička* »hip. (od dete)« (1, 327) ali v geslu *af* »(> *váv* < *вѣ*)« (1, 96), kjer pa je prvi kotnik obrnjen narobe.

3.5 Označevalniki niso nikjer posebej naštetni in razloženi, se pa najdejo na mnogih mestih v različnih oblikah, in sicer so (1) okrajšani: *zool.*, *bot.*, *pej.* ali *pej. od ...* (v geslu *babúlka*, 1, 104), *fig.* (v geslu *ajván*, 1, 67), (2) razširjeni s pojasnili: *izr.* (*kletva*) (v geslu *áir*, 1, 66), ki včasih vsebujejo pragmatične podatke: »poželuvanje dobra sreka« (v geslu *áir*, 1, 66), ali pa (3) pripisani v obliki krajšega besedila (v geslu *dárt* »'star, iznemošten' (obično so pejorativno značenje)«, 1, 386), ki je lahko vključeno v razlago (v geslu *bóbo* 'opšt naziv (ot detskiot jazik) za nešto prijatno za jadenje', 1, 144). (Pojasnilo *star stil* v geslu *Vasilivdín* »'praznik Nova godina' (star stil)«, 1, 197, ali v geslu *gulemjut mesic* »'mesec dekemvri – po star stil' [...] odnosno januarí«, 1, 292, ne pomeni starega stila ali sloga v jezikoslovnem ali slovaropisnem smislu, ampak julijanski koledar.)

Krajevne posebnosti (oblikovne ali pomenske različice) so opisane s pojasnilom, npr. v geslu *abanžíja* »vo Solunsko« (1, 60). Pri imenih je krajevno omejena raba večinoma zapisana v razlagi, npr. v geslu *Anastaš* 'maško lično ime od Gevgelisko' (1, 81). Še najbližje krajevnim označevalnikom so zapisi v geslu *anterí.*, in sicer: »'maška košula' [Doj], vo Nik: [...]; vo Pat: *antária* [...]; v Gev: *ante-*

rija [...]« (1, 83), v geslu *avalé* »‘breme, tovar’ [...]; vo Kuk ‘golem tovar, ama lesen’ [...]« (1, 61) ali v geslu *alažá*: »‘tenka tkanina, pamučna’ [Kuk, vo Vod: *olažá* – V,9]« (1, 74, kjer je V,9 oznaka navedenega mesta iz literature). Vendar jih uporabnik bolj sluti, saj jih sestavljalec ni nikjer navedel najbrž zato, ker jih sam dobro pozna, kar je škoda. Okrajšano (in na ustreznem mestu razvezano) bi moralo biti v celotnem slovarju.

3.6 Razlage so največkrat zapisane v makedonskem knjižnem jeziku, pri živalih in rastlinah pa so navedeni tudi uveljavljeni latinski izrazi ali samo ti, npr. »*dugán* m, zool. Falco ‘grabljiva ptica’« (kar je prvi pomen; drugi je ‘jastreb’ – 1, 365). V tem primeru bi pričakovali pripisan makedonski knjižni pomen, saj je to, kar najdemo v Peevovem slovarju, zapisano v razlagi gesla *sokol* v slovarju makedonskega jezika s srbohrvaškimi razlagami (*Rečnik na makedonski jazik so srpsko-hrvatski tolkuvanja* 1–3, 1961–1966). Veliko boljše je »*doan* (< dogan) m, zool. Falco ‘grabljiva ptica, sokol’« (1, 344), le da bi najbrž bilo primerno najprej navesti makedonsko knjižno ustreznico in v tem primeru še latinsko brez pojasnila, ki tu ne pove kaj dosti. Prav tako bi lahko bila navedena makedonska knjižna ustreznica *volk* v geslu *válk* pred latinsko ustreznico (in brez razlage) »*Canis lupus* [...] ‘grabljivo šumsko životno’« (1, 243). – Beseda *gárvan* ima le razlago ‘crna ptica (golema) so zlokoben glas’ (1, 257), brez označevalnika in brez makedonske knjižne in sicer običajne latinske ustreznice, medtem ko je beseda *gál* predstavljena ustrezno: »m, zool. ‘ptica gavran’ (*Corvus korax*)« (1, 256 – *korax* je pri Peevu).

Beseda *avjár* ima pripisano razlago »‘jajca, ikra’ od riba« (1: 62), *ajvér* pa ‘jajca od riba, ikra’ (1, 67); kjer se le da, bi bilo številne take razlage, ki sicer niso netočne, dobro poenotiti.

Pri določanju pomenov in pripisovanju razlag je sestavljalec seveda odvisen od virov, zato je lahko kdaj tudi splošen ali nedoločen, recimo pri otroških igrah (geslo *dläg ambar*: ‘naziv na detska igra vo Gevgelisko’, 1, 343), pri sortah sadja (geslo *válandufski drénāk*: ‘vid grozje, krupno’, 1, 243) ali pri živalskih vrstah (geslo *vádnúška*: ‘vid zmija, [...] ne e opasna’, 1, 242). Drugič je v geslu *báblāk* (1, 104) namesto razlage zapisana splošna pomenska uvrstitev ‘ptica’, namesto knjižne razlage pa najdemo narečno, kar je dragocena informacija, le da bi jo bilo dobro grafično ločiti od ponazarjalnega primera, ki po navadi vsebuje geselsko besedo. V nekaterih primerih namesto razlage najdemo protipomenko, npr. v geslu *vnetre* »opp. na ‘nadvor’« (1, 221), kar je dobra rešitev, le da iz gesla spet ne izvemo za knjižno ustreznico (*vnatre*).

Ta zapleteni postopek bo najbrž onemogočil izdelavo knjižno-narečnega seznama na način *sokol* gl. *doan*, *dugan*, s pomočjo katerega bi se uporabnik prek makedonske knjižne ustreznice dokopal do narečnega izraza iz slovarja makedonskih narečij Egejske Makedonije. Škoda, saj bo zato marsikateri podatek iz tega dragocenega gradiva prevečkrat ostal skrit.

Neustrezne so samostalniške razlage, kot je ‘pismen čovek, obrazovan’ pri pridevniku *grāmótin* (1, 288).

3.7 Ponazarjalni primeri so številni, včasih dialožni in kot taki primerno pojasnjeni, npr. v geslih *airlíá* (1, 66) in *ajd*: »*ajde dolu* – pozdrav, poželovanje pri sredba so ribar, zn. = lovot da bide dobar. Ribarot odgovara: *alah versän*, zn. = da

dade Bog« (1, 67), čeprav je zadnji del tega dialoga predstavljen tudi v geslu *alah bin berikat versin* (1, 74). To kaže na možnost še kake gospodarne rešitve.

3.8 Slovar vsebuje veliko **frazemov**, ki so – tako kot iztočnice – zapisani narečno v besedilni obliki in v geslih z več pomeni velikokrat kar priključeni na konec niza razlag s samostojno številko, npr. v geslu *vezmi* »9. izr.[eka] *vezmi glavata*« (1, 201), včasih pa za krajšavo *izr.* dodani k enemu samemu pomenu besede, npr. v geslu *devit* (1, 320), kjer so ob edinem pomenu te besede navedeni trije frazemi. V takih primerih bi bilo dobro, da bi frazemesko geslo uvajala grafično izpostavljena oznaka, vendar ne v posebno oštevilčenem pomenskem razdelku. Grafično nepoudarjen in tudi brez posebne razdelčne napovedi je ostal še kak frazem, npr. edini v geslu *ága*, ki je v oklepaju pojasnjen z »vo životot ima hierarhija i taa treba da se počituvaa« (1, 62). Pregovori in večbesedne kletvice lahko stojijo tudi za ustrezno napovedjo (npr. *pogovorka* ali *kletva*, oboje 1, 148). Manj primerna je uvrstitvev frazema v iztočnico, kot je v primeru *alah bin berikat versin* (1, 74), pa čeprav gre za tujejezični frazem.

3.9 **Komentarji** niso ravno pogosti, so pa ali sestavljalčevi, npr. o vezniku *nego* v geslu *gájda* (1, 255) ali glede pomena v geslu *dáska* (1, 386), ali pa vzeti iz upoštevanih objav, npr. o pojmovanju meseca kot časovne enote v geslu *buguróčjin mésic* (1, 164), o kuhanju oglja v geslu *vaglin pravejne* (1, 189) ali o mreži za lovljenje rib, ki se ji reče *grip* (1, 284–285) – zadnji je pravzaprav enciklopedični članek, prevzet iz že objavljenih del, medtem ko pri prvem vir ni jasno naveden. Med najdaljšimi gesli sta *Bužik* (1, 166–168) in *Bádni večar* (1, 178–179), ki vsebujeta skorajda samo enciklopedične podatke. Glede na različne vire gradiva je to dobro, le da bi bilo razlage pomenov dobro grafično ločevati od komentarjev, in to citiranih ali sestavljalčevih.

3.10 Škoda, ker **sopomenke** (in blizupomenke) niso prikazane bolj sistematično (kadar sploh so). Tako recimo so pomensko zelo blizu gesla *gubérka* 'golema, debela igla za šienje kilimi, vreki', *guberna igla* in *gubérnica* (1, 289), vendar pa je le od zadnjega pokazano k prvemu. Marsikaj v tem pogledu izgubljenega in nepovezanega bi vsaj pri besedah, ki imajo enobesedno ali dvobesedno knjižno ustreznico, rešil že omenjeni knjižno-narečni seznam. Dobro bi bilo povezati tudi pomensko vzporedne izraze, kot sta *gorni kăt* (1, 275) in *dolni kăt* (1, 351) kot dela tradicionalne makedonske hiše.

4 **Tisk** je v prvi knjigi ponekod zelo nagajal (recimo pri mali črki ž v geslih, ki se začnejo na B); v drugi knjigi je večji red, le da namesto poševnice med verzi v pesemskih besedilih stoji ležeči prvi del ogletega oklepaja. Škoda tudi, da je namesto opuščaja (»mehčaja«) in enojnih narekovajev uporabljen en sam znak, resica ('). – **Deljenje** besed, ki je v prvi knjigi večinoma povsem mehanično, ker ga je opravil računalnik (na eni od strani ob pravih delitvah najdemo neustrezne *kó- / rbut, fo- / rma, má- / jka, dr- / ážiši, ab- / anž'ija, povikuv- / anje, pre- / tpostavuva*, 1, 60), je v drugi veliko pravilnejše. K bolj slovarskemu videzu v drugi knjigi prispeva živa pagina, ki je v prvi knjigi ni.

rala na trizvezkovni slovar makedonskega jezika izpred štiridesetih let in če bi bila opravljena natančneje in prijazno tudi do tistega, ki bo besedje iskal s stališča makedonskega knjižnega jezika, po sopomenskosti ali po pomenskih poljih. Primerno je, da so slovarski podatki razširjeni z etnološkimi, zemljepisnimi in drugimi stvarnimi, kar uporabnost tega narečnega slovarja poveča in slovar gotovo naredi privlačnejši tudi za nestrokovnjaka, ki bo s strokovnjakom (npr. etimologom) vred ob branju na azbučno nepričakovanih mestih naletel na marsikatero novo besedo.

Gotovo je sestavljalac v slovar vložil vse svoje slovaropisno znanje, vendar pa je domet slovarja veliko večji. Dokumentira namreč dobessedno izginjajoče govore, s tem ko prinaša zelo dragoceno gradivo, ki do zdaj še ni bilo objavljeno, medtem ko tisto iz že objavljenih del v slovarju predstavlja neke vrste konkordanco. »V slavistični znanosti ni take knjige, zelo pomembna pa je zato, ker material izvira iz govorov, ki se danes na prvotnem prostoru ne govorijo več,« je zapisala Zuzanna Topolińska v recenziji tega slovarja (1, 5). »Navedeni govori predstavljajo jugovzhodno obrobje slovenskega jezikovnega sveta in so kot taki zelo pomembni ne samo za makedonistiko in za slavistično znanost, ampak tudi širše za splošno jezikovno teorijo; tu so ohranjeni mnogi arhaizmi, ki so neznani v drugih govorih slovanskega juga, se pa najdejo v narečjih slovanskega severa (poljščina, ruščina idr.). To omogoča, da se rekonstruirajo stare selitve slovanskih plemen in stopnja sorodnosti med njimi; hkrati pa gre za področje, ki je doživelo veliko interferenc iz neslovanskih jezikov (latinščina, aromunščina, grščina, turščina ...), kar širi naša spoznanja o mehanizmih jezikovne interference. Besedno gradivo Peevovega slovarja bo neprecenljivo za bodoči makedonski narečni slovar, pa tudi za druge slovanske etimološke slovarje, ki se izdelujejo; mesto bo našlo tudi v komentarjih k leksičnim kartam Slovanskega lingvističnega atlasa.«